

DE ALTERNATIEVEN FINANCIËEL ONDERSTEUNEN

Om uw werknemers ertoe aan te zetten andere vervoersmodi te gebruiken in plaats van de wagen, kunt u hen aanmoedigen door hun financieel te ondersteunen in deze keuze.

1. DOELSTELLINGEN

Er zijn twee belangrijke factoren die de keuze voor het ene of het andere vervoersmiddel beïnvloeden: **de duur van het traject** en **zijn kostprijs**; daarom is het belangrijk dat we de duurzame modi om ons te verplaatsen aantrekkelijker maken dan de auto. Hiertoe kunt u als werkgever verschillende maatregelen treffen; zo kunt u bv. **een interessant beleid voeren met betrekking tot de terugbetaling van vervoerskosten** maar er zijn meerdere mogelijkheden. Deze fiche verklaart, hoe u bv. voordelen voor voetgangers kunt voorzien, de kostprijs van het gebruik van een stationsparking kunt terugbetalen of medewerkers kunt aansporen om verschillende vervoersmiddelen te combineren.

Parallel met deze financiële stimuli heeft de fiscus ook een specifiek kader voorzien, zowel voor de werknemer als voor de werkgever. Zo bestaan er fiscale voordelen voor mensen die zich verplaatsen met het openbaar vervoer, die carpooling of die zelf privé met anderen pendelen, die met de fiets komen, enz. Ten slotte geniet de bedrijfswagen in België eveneens van een relatief voordelig fiscaal kader dat gebruikers almaar meer aanmoedigt om voor minder vervuilende wagens te opteren. Voor alle informatie over deze fiscale aspecten verwijzen we u graag naar onze infofiche omtrent de fiscaliteit van verplaatsingen.

2. IMPLEMENTATIE VOOR WOON-WERKVERPLAATSINGEN

2.1. VERPLICHTINGEN OP HET VLAK VAN FINANCIËLE TUSSENKOMSTEN

De verplichte minimale tussenkomst bij het gebruik van het openbaar vervoer

In België is een werkgever verplicht om tussen te komen in de kosten van verplaatsingen die met het openbaar vervoer worden gemaakt.

Voor treingebruikers werd de minimale financiële tussenkomst al in 1962 vastgelegd in een wet. Deze verplichting werd in 1991 uitgebreid tot alle verplaatsingen met het openbaar vervoer (bus, tram, metro).

Voor de **trein** geldt de tussenkomst sinds het interprofessioneel akkoord van 2009¹ als verplicht, ongeacht het afgelegde aantal kilometer. Het wettelijke minimumbedrag van de vergoeding dekt op dit ogenblik circa 75 % van de prijs van een jaarabonnement in 2de klas, al naargelang de afstand tussen woon- en werkplaats. Deze bedragen werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, maar u vindt ze ook gemakkelijk terug op de website van de [NMBS](#).

¹ Art. 3, CAO 19 octies van 20/02/2009.

Voor verplaatsingen met **andere openbaar-vervoersmodi** bent u als werkgever verplicht om financieel tussen te komen in de kosten van uw werknemers vanaf een afstand van 5 km. De terugbetaling kan daarbij gebeuren op basis van een prijs in verhouding tot de afstand of op basis van een vaste prijs ongeacht de afstand.

Dit alles neemt niet weg dat tal van sectoren en bedrijven een tussenkomst toekennen, **die veel hoger ligt dan het wettelijke minimum**. U moet de hierboven beschreven bepalingen dan ook vergelijken met de bepalingen van uw paritair comité, arbeidscontract of ondernemingsovereenkomst en de meest gunstige voordelen toekennen voor het gebruik van het openbaar vervoer.

De tussenkomst bij de andere vervoersmodi

De tussenkomst bij het gebruik van de andere vervoersmodi (auto, fiets, te voet, ...) **is niet verplicht**. Toch blijkt deze praktijk erg vaak opgenomen te zijn in de CAO's en reglementen van diverse sectoren en ondernemingen.

2.2. FINANCIËLE MAATREGELEN OM HET GEBRUIK VAN DUURZAME MODI VOOR WOON-WERKVERPLAATSINGEN AAN TE MOEDIGEN

Om de alternatieven voor de wagen financieel aan te moedigen, bestaan er verschillende mogelijkheden.

Het openbaar vervoer

- Tot 100 % tussenkomen in de openbaar-vervoerskosten

Om het gebruik van het openbaar vervoer aan te moedigen, zou u ervoor kunnen opteren om tot 100 % van de kosten van een abonnement (NMBS, MIVB, TEC, De Lijn) terug te betalen. Mocht u dit inderdaad overwegen, dient u te weten dat u, als u een **onderneming uit de privésector** bent, uw werknemers al gratis met de trein kunt laten sporen, als u de kosten ervan voor 80 % voor uw rekening neemt. De resterende 20 % wordt in dat geval namelijk door de federale overheid betaald. Om van dit systeem te kunnen profiteren, moet er wel een derde betalerovereenkomst met de NMBS afgesloten worden (zie verder).

Dit is een erg interessant systeem, des te meer aangezien de collectieve arbeidsovereenkomsten de lat van de minimale tussenkomst voor abonnementen gemiddeld op 75 % leggen. Een kleine extra inspanning volstaat dus om van het "80/20-systeem" te profiteren.

Ter informatie: 100 % tussenkomen in de openbaar-vervoerskosten wordt meer en meer gedaan. Dit geldt al voor de helft van de Brusselse bedrijven met meer dan 200 werknemers².

- Derde betalerovereenkomsten

Door een derde betalerovereenkomst te sluiten met de verschillende openbaar-vervoeroperatoren zorgt u ervoor dat uw werknemers niet meer de volledige som van hun abonnement hoeven voor te schieten, maar zich kunnen beperken tot het deel dat hen toekomt. Bovendien kan dit derde betalingsysteem voor u ook financieel voordelig zijn. Met het klassieke systeem worden uw werknemers namelijk vaak vergoed op maandbasis. De derde betalerovereenkomst is echter gebaseerd op jaarabonnementen en 1 jaarabonnement is goedkoper dan 12 maandabonnementen. (Een jaarabonnement kost evenveel als 10 maandabonnementen. U spaart dus 1/6 van de prijs uit.)

Voor meer informatie:

- [NMBS](#) - [MIVB](#) - [DE LIJN](#) - [TEC](#)

² "Analyse van de fases 2 van de bedrijfsvervoerplannen – stand van zaken van de mobiliteit in de grote bedrijven in het Brussels Gewest", Leefmilieu Brussel, 2010

- Tussenkomen vanaf de eerste kilometer

Om ervoor te zorgen dat uw werknemers die in de buurt van uw bedrijf (lees: op minder dan 5 km afstand) wonen, niet langer hun wagen nemen voor dergelijke korte afstanden, kunt u er eveneens voor opteren om tussen te komen in hun abonnementskosten (metro, tram, bus) vanaf de eerste kilometer.

De fiets

- Een fietspremie toekennen

Om uw werknemers ertoe aan te sporen om hun fiets te nemen, is er niets beters dan hen hier financieel toe te stimuleren: **voorzie een fietspremie**.

Momenteel bedraagt het (zowel langs de kant van de werkgever als langs de kant van de werknemer) onbelaste bedrag **0,22 €/km** (geïndexeerd bedrag). Bovendien is dit bedrag ook nog eens vrijgesteld van sociale bijdragen.

De vergoeding zelf wordt overgemaakt op basis van een verklaring op erewoord tussen u en uw werknemer. Het is echter aan de werkgever om een controlesysteem in te voeren. De premie voor de woon-werk verplaatsing kan worden toegekend voor zowel een privé-fiets als voor een bedrijfs- of Villo-fiets.

- Een fiets ter beschikking stellen

U kunt uw personeelsleden ook een fiets met de nodige accessoires ter beschikking stellen. Dit voordeel wordt door de fiscus niet beschouwd als een voordeel in natura voor uw werknemers. Het valt dus perfect te combineren met de toekenning van een bedrijfswagen en/of de terugbetaling tot 100 % van de kosten voor het gebruik van het openbaar vervoer. Bovendien is deze maatregel ook nog eens cumuleerbaar met de fietspremie.

En voor u als werkgever is dit systeem eveneens interessant, aangezien uw aankoop- en onderhoudskosten voor 120 % aftrekbaar zijn.

De RSZ beschouwt dit echter als een voordeel in natura (enkel indien de fiets ook kan gebruikt worden voor privé redenen). In dat geval bent u onderworpen aan de RSZ bijdragen : de waarde van het voordeel in natura moet geschat worden op basis van de waarde die het voorstelt voor de werknemer indien hij het had moeten financieren.

Voorbeeld: een fiets van 1500 € wordt door het bedrijf afgeschreven in 5 jaar. Hij kost bijgevolg 300 € per jaar, ofwel 25 € per maand. De fiets wordt voor 25 % gebruikt voor het werk (woon-werk en professionele verplaatsingen) en voor 75 % privé. Het voordeel wordt dan als volgt berekend: $0.75 * 25 = 18.75$ € per maand.

Dit voordeel moet trimestrieel toegevoegd worden aan de gewone bezoldiging voor de berekening van de bijdragen.

- Een Villo-abonnement betalen

Als er zich in de buurt van uw vestiging een Villo-station bevindt, kunt u er ook voor opteren om financieel tussen te komen in de kosten van een Villo-abonnement. De Villo-fietsen zijn fietsen "in zelfbediening" die we over het hele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aantreffen en waarmee enkele ritten gemaakt kunnen worden of waarvan het gebruik gecombineerd kan worden met het openbaar vervoer. Er bevinden zich Villo-stations aan de belangrijkste treinstations, alsook aan tal van metro-, tram- en bushaltes.

Meer informatie: www.villo.be

De kosten van een Villo-abonnement zijn voor 120 % aftrekbaar en de RSZ bijdrage is eveneens van toepassing indien het Villo abonnement kan gebruikt worden voor privé verplaatsingen.

Te voet

Voor uw werknemers die te voet naar het werk komen, kunt u een voetgangerspremie van 370 € invoeren. Dat is het maximumbedrag dat voor de werknemer vrijgesteld kan worden van belastingen. Met deze financiële stimulans zult u uw werknemers aanmoedigen om korte afstanden te voet af te leggen.

Carpoolen

Carpoolen kan vanuit fiscaal oogpunt gezien interessant zijn voor uw werknemers, als uw onderneming dit organiseert op basis van een verklaring tussen u en uw respectieve werknemers. Immers, het maximale bedrag dat kan vrijgesteld worden is vastgelegd op basis van het maximumtarief van een wekelijks treinabonnement in eerste klasse voor de afstand afgelegd met dit collectief vervoer (enkele rit), vermenigvuldigd met het aantal dagen dat dit collectief vervoer gebruikt wordt en dit gedeeld door 5.

In elk geval, indien u carpoolt met een bedrijfswagen (die dus kan gebruikt worden voor privé doeleinden), is er geen fiscale vrijstelling mogelijk.

Meer informatie : [Carpoolplaza](#) en infofiche fiscaliteit

Het georganiseerd collectief vervoer (bv. bedrijfsbus)

Het georganiseerd collectief vervoer doelt meer bepaald op de organisatie van pendeldiensten tussen een station of een ander verzamelpunt (bv. een overstapparking) en de onderneming.

Voor uw werknemers geldt de terbeschikkingstelling van een door u (als werkgever) georganiseerd gratis collectief vervoer als een niet-belast sociaal voordeel³.

En als werkgever kunt u sinds de hervorming van de personenbelasting⁴ de kosten die verband houden met de invoering, de aankoop en het beheer van een collectief vervoersmiddel, voor 120 % aftrekken.

U kan eveneens genieten van de "KMO" premies voor de organisatie van collectief vervoer. Meer informatie: www.werk-economie-emploi.irisnet.be (voor zover het minimumbedrag van de investering 7500 € bedraagt).

Bij wijze van aanvulling op deze dienst kunt u uw werknemers ten slotte ook nog een bedrag van maximum 370 euro toekennen om zich (te voet of, bij gebruik van de wagen, als vergoeding voor de kosten van de parking) naar de halteplaats van uw pendeldienst te begeven.

Parkeerbeheer

- Betaal de parkingkosten aan het station terug

Om het gebruik van de trein aan te moedigen, kunt u ook de kosten voor het gebruik van een stationsparking terugbetalen. Op die manier spoort u uw werknemers aan om voor dit vervoersmiddel te opteren. Daarbij kunt u maximum 370 € aan uw werknemers uitkeren, die hun wagen gebruiken om zich naar het NMBS-station te begeven, dat zich het dichtste bij hun woonplaats bevindt. Deze maatregel is natuurlijk bedoeld als aanvullende maatregel op de terugbetaling van de kosten van een treinabonnement.

- Betaalparking

Als er een alternatief bestaat voor het gebruik van de wagen om zich naar het werk te begeven, doet u er goed aan om het gebruik van uw parking betalend te maken. De implementatie van deze maatregel kan met name gerechtvaardigd worden door te verwijzen naar de uitstekende bereikbaarheid van uw vestiging met het openbaar vervoer. Bovendien kunt u op die manier ook een deel van de kostprijs van de parking – die volledig door uw onderneming gedragen wordt – naar uw werknemers doorschuiven om hem zo te sensibiliseren. De maatregel zet de werknemers er voorts toe aan om voor een aan zijn verplaatsing aangepaste vervoersmodus te

³ Het maximumbedrag dat vrijgesteld kan worden, wordt bepaald op basis van het maximumtarief van het treinabonnement.

⁴ Wet van 10 augustus 2001, B.S. van 20 september 2001

opteren en helpt u middelen vrijmaken om andere acties te ondernemen ten gunste van een duurzame mobiliteit.

Niettemin dient hierbij opgemerkt te worden dat om het carpoolen aan te moedigen, het gebruik van uw parking natuurlijk wel gratis moet blijven voor carpoolers en er voor hen ook best parkeerplaatsen voorbehouden kunnen worden, liefst dichtbij de ingang.

Ten slotte staat het buiten kijf dat de implementatie van een dergelijke maatregel complex is en vergezeld dient te gaan van andere maatregelen die de alternatieve vervoersmodi aanmoedigen (zoals de terugbetaling van openbaar-vervoerabonnements, de terbeschikkingstelling van een fietsenstalling, enz.)

Het combineren van verschillende vervoersmodi stimuleren

- Combinatie van het openbaar vervoer met andere vervoersmodi

Bij wijze van aanvulling op uw tussenkomst in de openbaar-vervoerskosten van uw werknemers, kunt u hen het volgende toekennen:

- een maximumbedrag van 370 euro dat ofwel als een voetgangerspremie beschouwd kan worden om zich naar het station/de openbaar-vervoershalte te begeven, ofwel als een parkeerpremie voor het gebruik van de stations- of overstapparking;
- een fietspremie ten belope van 0,22 € per kilometer als aanvulling op uw tussenkomst voor werknemers die zich met de fiets naar het station/de openbaar-vervoershalte begeven;
- een tussenkomst in het Villo-abonnement dat gebruikt kan worden om naar het station/de openbaar-vervoershalte te rijden.

- Combinatie van een bedrijfswagen met het openbaar vervoer/de fiets

Het ter beschikking stellen van bedrijfswagens is bevorderlijk om het meest geschikte vervoersmiddel te kiezen om zich naar het werk te begeven. U kan daarom flexibele financiële formules implementeren om uw werknemers ertoe aan te sporen om het gebruik van hun bedrijfswagen te combineren met het openbaar vervoer of de fiets en dat in functie van hun dagelijkse behoeften. Des te meer aangezien in de stad voor sommige verplaatsingen de metro of de fiets veel sneller zijn dan de wagen. Bovendien sparen ze op die manier ook nog eens brandstof uit.

Om dit te bewerkstelligen, kunt u uw werknemers die over een bedrijfswagen beschikken, de mogelijkheid bieden om tevens te profiteren van een fietspremie en/of terugbetaling van de kosten voor het gebruik van het openbaar vervoer. Of u kunt hen een fiets ter beschikking stellen. De hiermee gepaard gaande aankoop- en onderhoudskosten zijn voor 120 % aftrekbaar (maar de RSZ bijdragen zijn verplicht als de fiets ook kan gebruikt worden voor privé-doeleinden).

Ten slotte kunt u ook gebruik maken van het specifieke product van de NMBS om een leasingwagen te combineren met de trein: "[Railease](#)".

Meer informatie : zie infofiche over het "Mobiliteitsbudget"

3. IMPLEMENTATIE VOOR BEROEPSMATIGE VERPLAATSINGEN

3.1. FINANCIËLE MAATREGELEN OM HET GEBRUIK VAN DUURZAME MODI AAN TE MOEDIGEN

Meer informatie: Infofiche: "De dienstverplaatsingen"

De kosten van beroepsmatige verplaatsingen worden beschouwd als aan het werk te wijten kosten. Hun terugbetaling mag uit hoofde van uw werknemers dan ook niet beschouwd worden als een bezoldiging, maar dient gezien te worden als een vergoeding. Dat heeft voor uw werknemers tot gevolg dat zij niet belast worden op dit bedrag (voor zover het terugbetaalde bedrag overeenstemt met de daadwerkelijk gemaakte kosten).

Voor de werkgever zijn de kosten van beroepsmatige verplaatsingen dan weer aftrekbaar en niet onderworpen aan sociale bijdragen (zie de fiche over de fiscale aspecten).

Zorg ervoor dat de hieronder beschreven maatregelen eveneens gelden voor werknemers die over een bedrijfswagen beschikken. Door hen aan te sporen om ook andere vervoersmodi te gebruiken, spaart u immers onderhouds-, brandstof- en parkeerkosten uit.

Betaal de kosten voor het gebruik van het openbaar vervoer terug

Vergemakkelijk het gebruik van het openbaar vervoer voor het verrichten van beroepsmatige verplaatsingen door uw interne procedure voor de terugbetaling van tickets te vereenvoudigen of door een groot aantal vervoersbewijzen van de vervoersmaatschappij te kopen en deze ter beschikking van uw werknemers (of klanten of bezoekers) te stellen:

- De MIVB stelt voordeelkaartjes voor (tickets die per 100 stuks worden verkocht tegen een voordelig tarief);
- De NMBS kan u voor zaken- en dienstreizen een oplossing op maat aanbieden ("[Contractual Ticket on line](#)"). Verder kunt u ook tickets in [bulk](#) aankopen. Voor meer informatie, contacteer de "Key Account & Prospection"-cel van de NMBS. Voor verplaatsingen op Belgisch grondgebied kunt u uw werknemers daarnaast ook "Railpassen" (10 ritten-kaarten) ter beschikking stellen.

Tussenkomen in het gebruik van de fiets

- Fietsvergoeding

Net zoals bij woon-werkverplaatsingen kunt u ook bij beroepsmatige verplaatsingen met de fiets een vergoeding toekennen tot 0,22 € per kilometer (geïndexeerd bedrag). Deze tussenkomst kan een stimulans vormen voor uw werknemers om ook hiervoor de fiets te nemen. Dit is echter enkel geldig voor verplaatsingen uitgevoerd met de privé-fiets van de werknemer. Indien een dienstfiets wordt gebruikt, kan de werknemer daarentegen niet genieten van de fietsvergoeding.

- Dienst- of werkfietsen

Voor hun beroepsmatige verplaatsingen kunt u fietsen ter beschikking stellen aan uw personeel of kunt u hen een persoonlijke dienstfiets toekennen.

We willen hierbij verduidelijken dat indien het is toegestaan de fiets te gebruiken voor privédoeleinden (en dus niet enkel voor de woon-werk en beroepsmatige verplaatsingen), u dan ook onderworpen bent aan de RSZ-bijdragen.

Als u twijfelt tussen het kopen of huren van een fiets (leasing), vergelijk dan eens de kosten van beide formules, inclusief onderhoud en een verzekering tegen diefstal.

Vandaag bestaan verschillende leasingmaatschappijen van voertuigen die tussen hun diensten ook de leasing van fietsen aanbieden. U kunt echter ook contact opnemen met:

- [Pro Velo](#) die de verhuur van fietsen (klassieke, elektrische en vouwbare) aanbiedt op lange termijn, met de mogelijkheid om de fiets over te kopen aan het einde van het contract. Het onderhoud van de fiets is eveneens inbegrepen in de dienstverlening.
- [Cyclo](#) die ook de verhuur van fietsen op lange termijn aanbiedt
- [C-TEC](#) die eveneens fietsen verhuurt van verschillende types op lange termijn, met onderhoud inbegrepen.

- Villo-abonnementen

Als er zich in de buurt van uw vestiging een Villo-station bevindt, kunt u er ook voor opteren om financieel tussen te komen in de kosten van een Villo-abonnement voor uw werknemers. De Villo-fietsen zijn fietsen "in zelfbediening" die we over het hele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aantreffen en waarmee enkele ritten gemaakt kunnen worden of waarvan het gebruik gecombineerd kan worden met het openbaar vervoer. Er bevinden zich Villo-stations aan de belangrijkste treinstations, alsook aan tal van metro-, tram- en bushaltes.

Meer informatie: www.villo.be

In het geval dat het Villo abonnement gratis ter beschikking gesteld wordt van de werknemer, kan het echter niet gecombineerd worden met de fietspremie.

Dienstwagens ter beschikking stellen van uw personeel

In functie van hun professionele behoeftes kunt u uw werknemers dienstwagens ter beschikking stellen. De hiermee gepaard gaande kosten zijn voor 75 % aftrekbaar en genereren geen sociale lasten.

Neem een carsharingabonnement

Carsharing of autodelen kan een alternatief vormen voor een eigen dienstwagenpark. Deze vervoersmodus kan erg nuttig zijn voor uw werknemers die af en toe beroepsmatige verplaatsingen dienen te verrichten en u kunt met voor uw personeel bestemde abonnementen op naam van uw bedrijf werken. De gebruikskosten hangen daarbij af van de huurtermijn van de wagen en het verreden aantal kilometer.

Het voordeel van dit systeem ([Cambio](#) en [Zen Car](#) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) is dat het u toelaat om heel wat te besparen op de aankoop en verzekering van een wagen, eventuele reparaties, het onderhoud en parkeerkosten. Als er zich in de buurt van uw vestiging Cambio-stations bevinden, voorzie dan in uw actieplan de optie om gebruik te maken van deze voertuigen voor beroepsmatige verplaatsingen. Voorts dient u te weten dat Cambio ook een specifieke formule voor bedrijven heeft.

Wat het fiscale aspect betreft, daarvoor gelden dezelfde regels als voor de autokosten bij dienstwagens (zie hierboven).

Om te weten of het gebruik van dergelijke voertuigen voordelig voor u kan zijn, kunt u de simulatiemodule op de website van de operator [Cambio](#) gebruiken.

4. MEER INFORMATIE

4.1. ANDERE FICHES RAADPLEGEN

Hieronder een lijst van fiches met betrekking tot dezelfde thematiek De fiscale aspecten van de woon-werkverplaatsingen

- Aanmoedigen van het openbaar vervoer
- Aanmoedigen van het fietsen
- Aanmoedigen van het stappen
- Aanmoedigen van het carpoolen
- Parkeerbeheer
- Het beheer van het wagenpark
- De dienstverplaatsingen

4.2. WEBSITES

- www.minfin.fgov.be
- www.mobielbrussel.be
- www.villo.be
- www.carpoolplaza.be
- www.becibike.be
- www.provelo.org
- www.cambio.be

